

บทที่ ๔ การประเมินผลการจัดการพื้นที่

๑. ประเมินผลบทบาทของท้องถิ่นในการจัดการตนเองจากกระบวนการภายใน

จากกระบวนการแนวคิดของตำบลนาป่าแขวงมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ และลดความซ้ำซ้อนของการบริหารจัดการ โดยได้น้อมนำศาสตร์พระราชานในการเข้าถึง เข้าใจ และพัฒนามาใช้ในพื้นที่ มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตำบล และมีจุดเริ่มต้นการพัฒนาระดับหมู่บ้าน ที่ใช้กระบวนการให้ประชาชนทุกกลุ่มได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นถึงปัญหาและความต้องการของคนในพื้นที่ ร่วมรับรู้ปัญหา ร่วมวางแผน ร่วมแก้ไข และร่วมเป็นเจ้าของ ซึ่งใช้การผสมผสานกันในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น รูปแบบเป็นทางการจะเป็นการจัดประชาคมรับฟังปัญหาความต้องการเพื่อจัดทำแผนชุมชน/หมู่บ้าน ให้แต่ละหมู่บ้านได้ค้นหาปัญหาในระดับหมู่บ้าน รวมถึงทุนและศักยภาพในหมู่บ้าน พร้อมเขียนแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับหมู่บ้านก่อน จึงส่งต่อประสานการพัฒนาไปยังเทศบาลตำบลนาป่าแขวงและอำเภอ รูปแบบที่ไม่เป็นทางการ คือ การพูดคุยในเวทีต่าง ๆ ในแต่ละเดือน เช่น การออกมอเบี้ยยังชีพในหมู่บ้าน การร่วมประชุมในหมู่บ้าน รับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นในทุกเดือนที่เร่งด่วนมาแก้ไขได้ทันเหตุการณ์ ซึ่งเป็นการสร้างการเข้าถึงปัญหาอย่างเข้าใจบริบทชุมชนนำมาสู่การวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน ส่งเสริมให้ทุกคนได้เรียนรู้ในการเข้าถึงในการแก้ไขปัญหาที่มีอยู่อย่างเข้าใจ ไม่สร้างปัญหาใหม่เพิ่มตามมาจากการแก้ปัญหาเดิมที่มีอยู่ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ สอดคล้องกับนโยบายจังหวัด สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ตำบล และสอดคล้องกับปัญหาของหมู่บ้านอย่างเป็นรูปธรรม

ส่วนการขับเคลื่อนงานในพื้นที่ตำบลนาป่าแขวงมีการบริหารจัดการโดยใช้ภาคีเครือข่าย ๔ องค์กรหลักภายในพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วย ท้องถิ่น ท้องที่ หน่วยงานของรัฐ และภาคประชาชน ร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาตำบลในรูปแบบ “คณะทำงานไชนาป่าแขวงปลื้มกัน” ที่เปรียบเสมือนเครื่องยนต์ขนาดใหญ่เป็นกลไกการพัฒนาโดยใช้หลักการ “รวมแล้วแยก” การรวมคือ รวมคน วัสดุอุปกรณ์ เงิน งานไว้ที่เดียวกัน การแยกคือ การทำงานออกเป็นแผนปฏิบัติการของแต่ละหน่วยงานตามความถนัดในเรื่องนั้น ๆ ให้รับเป็นเจ้าของภาพหลักในการดำเนินงาน เช่น เรื่องงบประมาณให้ท้องถิ่น เป็นเจ้าภาพหลัก เรื่องสุขภาพให้ รพ.สต.เป็นเจ้าภาพหลัก เรื่องการจัดระเบียบชุมชนและสังคม ให้ท้องถิ่นเป็นเจ้าภาพหลัก เพื่อป้องกันการใช้งบประมาณซ้ำซ้อน และสร้างความร่วมมือ สร้างการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบลอย่างแท้จริง ซึ่งผลจากการดำเนินงานของคณะทำงานไชนาป่าแขวงปลื้มกันได้เกิดการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายพื้นที่ จากการที่เทศบาลตำบลนาป่าแขวงได้เข้าร่วมขับเคลื่อนในนามศูนย์จัดการเครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ กับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักสนับสนุนสุขภาพชุมชน (สำนัก ๓) ทำให้ ๔ องค์กรหลักได้ตระหนักถึงการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานในพื้นที่ การเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน หนุนเสริมบุคลากรที่ขาด มีระบบข้อมูลที่เป็นเจ้าของร่วมกันของคนในตำบล สามารถขับเคลื่อนงานไปด้วยกันได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการวางแผนการใช้งบประมาณในการพัฒนาตำบลร่วมกันของทุกหน่วยงานทำให้เกิดการกระจายทั่วถึงแก้ไขปัญหาพัฒนาเต็มประสิทธิภาพ ที่สำคัญคนในชุมชนทุกคนได้เห็นคุณค่าในตัวทุกคน ว่ามีความสำคัญในการพัฒนาชุมชน และตำบลของตนเอง โดยทุกคนในตำบลนาป่าแขวงมีส่วนในการขับเคลื่อนงาน การบริหารจัดการงานและปัญหาในแต่ละด้าน

๒. ประเมินผลท้องถิ่นจากเครื่องมือภายนอก

การประเมินผลของตำบลนาป่าแขวงจากภายนอก โดยใช้หลักการประเมินแบบการมีส่วนร่วมและการขับเคลื่อนงานภายในตำบล ส่วนการประเมินผลตำบลจากเครื่องมือภายนอก จะใช้การประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment: LPA)

การประเมินด้านสังคม ตำบลนาป่าแขวงมีทุนด้านสังคม จำนวน ๖๖๐ ทุน ที่มีศักยภาพของชุมชนที่มีความเข้มแข็งในการพัฒนาตำบล ๑) ทุนระดับบุคคลและครอบครัว มีกำนันตำบลนาป่าแขวง ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน และ

สภาเด็กและเยาวชนที่มีความเข้มแข็ง ขับเคลื่อนกิจกรรมของศูนย์พัฒนาครอบครัวตำบล ในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาของวัยรุ่นวัยเรียนได้ เช่น ชมรมทูป็นัมเบอร์วัน ๒) ทหารดับกลุ่มและองค์กรชุมชน มีกลุ่มที่ส่งผลกระทบต่อ ศักยภาพด้านสังคม เช่น กองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่ตั้งอยู่ในหมู่ ๑๐ บ้านโคกพระ เป็นกองทุนที่ได้รับการคัดเลือกให้ เป็นศูนย์เรียนรู้ของจังหวัดอำนาจเจริญ สนับสนุนคนดี แก้ไขปัญหายาเสพติด ส่งเสริมเยาวชนให้เป็นแกนนำป้องกัน ยาเสพติด และจ่ายค่าบำบัดให้สำหรับผู้ติดยาฟรี เป็นศูนย์รวมของความสามัคคี และกองทุนนี้ยังสนับสนุนงานต่างๆ ของตำบลที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม กองทุนสวัสดิการชุมชนดูแลสวัสดิการสำหรับจัดสวัสดิการคืนให้ยาม เจ็บป่วย เสียชีวิต ๓) ทหารดับหน่วยงาน มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๒ แห่ง เป็นหน่วยงานที่บริการ สาธารณสุขแก่ ประชาชน มีการดูแลผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง มีพยาบาลวิชาชีพที่ผ่านการอบรม เวชปฏิบัติ ดูแลอย่างใกล้ชิดร่วมกับกลุ่มสม. โดยมีนวัตกรรมแช่เท้าสมุนไพร ดูแลผู้ป่วยเบาหวานความดัน เทศบาลตำบลนาป่าแวงมีบริการการจัดการรถรับส่งผู้ป่วย ทั้งในยามปกติ และยามฉุกเฉินฟรีตลอด ๒๔ ชั่วโมง ๔) การ บริหารจัดการสาธารณสุขทันใจและทั่วถึง (ศูนย์ อปพร.ทต.นาป่าแวง) ที่มีประสบการณ์ผ่านการฝึกอบรม เพื่อ เตรียมพร้อมหากประสบภัยพิบัติฉุกเฉิน และมีการอยู่เวรยามทุกคืนทุกหมู่บ้านโดยแบ่งเป็นกะเพื่อดูแล รักษา ทรัพย์สิน ความปลอดภัยให้กับประชาชน หากประชาชนในเขตพื้นที่หรือนอกเขตพื้นที่มีการจัดงานแต่ง งานบวช งาน ศพ หรืองานในเทศกาลต่างๆ อปพร.จะจัดทีมเพื่อไปรักษาหรืออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่ร้องขอมาและที่ มิได้ร้องขอด้วยใจอาสา ซึ่งการขับเคลื่อนงานด้านสังคมของตำบลนาป่าแวงในข้างต้น ยังสอดคล้องกับการประเมิน ภายนอก Local Performance Assessment : LPA หมวดที่ ๕ ด้านการจัดระเบียบชุมชน และรักษาความสงบ เรียบร้อย หมวดย่อยที่ ๑ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ข้อที่ ๕.๑.๑.๑ การดำเนินงานตามแผนป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย ข้อที่ ๕.๑.๑.๒ กิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสาธารณภัยแก่ประชาชน ข้อที่ ๕.๑.๑.๓ กิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสาธารณภัยและป้องกันภัยแก่เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กลุ่ม ๒ อัคคีภัย ข้อที่ ๕.๑.๒.๑ กิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อป้องกันและลดความ เสี่ยงการเกิดอัคคีภัย กลุ่ม ๓ อุบัติภัยทางถนน ข้อที่ ๕.๑.๓.๑ กิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อป้องกันภัยทางถนนแก่ ประชาชน

การประเมินด้านการจัดการสุขภาพ ตำบลนาป่าแวงได้ดำเนินการส่งเสริมคุณภาพชีวิตโดยมีแกนนำที่ร่วม ขับเคลื่อนทั้งด้านการสร้างอาชีพและการดูแลสุขภาพดังนี้ ระดับบุคคลและครอบครัว มีผู้ใหญ่บ้าน ประธานกลุ่ม อาชีพต่างๆ อสม. เป็นผู้ดำเนินการขับเคลื่อน การสร้างงาน สร้างสุขภาพให้คนในหมู่บ้าน ระดับกลุ่มหรือองค์กรชุมชน มี Care giver ชมรม อสม. กลุ่มตลาดต้องชมชุมชนนาป่าแวงหมู่ ๖ กลุ่มพอเพียงสู่พาณิชย์ หมู่ ๘ กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรหมู่ ๓ เป็นผู้สนับสนุนส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ ที่เชื่อมโยงประสานงานกัน เช่น มีผู้ป่วยโรค ไทรอยด์ที่หมู่ ๑๐ บ้านโคกพระ ชาวอ่อนแรง ถูกเลิกจากจากหน่วยงานเดิม กลับมาอยู่ที่บ้านไม่มีรายได้ กระทบทั้ง สุขภาพ และเศรษฐกิจในครอบครัว และลูกไม่มีเงินค่ารถไปโรงเรียน ซึ่งคณะทำงานไทนาป่าแวงบ่มกั้นได้ร่วมกัน ปัญหา โดยด้านสุขภาพให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพวินยดี เป็นผู้ประสานการดูแล รวมถึงค่าใช้จ่ายด้านการรักษาใน ระบบ ด้านเศรษฐกิจ กลุ่มพอเพียงสู่พาณิชย์ รับเข้าทำงานในการเตรียมถาดดินชำต้นไม้ และกองทุนไทนาป่าแวงบ่มกั้น ทุนเงิน จำนวน ๑,๐๐๐ บาทในการช่วยเหลือดูแลระยะตั้งตัว ทำให้ครอบครัวนี้ อยู่ได้ด้วยสภาพจิตใจที่ดีขึ้นจาก เหตุการณ์ที่ถูกเลิกจ้างงาน และร่างกายไม่แข็งแรง มีกำลังใจสู้ชีวิตต่อไปอีก หน่วยงานและแหล่งประโยชน์ มี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาป่าแวง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวินยดี และโรงเรียนในตำบล ใน การดำเนินการดูแลสุขภาพเด็ก และเยาวชนให้มีความพร้อมด้านร่างกาย เรียนรู้สมวัย ในทุกระดับ และมีพัฒนาการ ที่ดี มีการส่งเสริมด้านอาชีพและความสามารถด้านการทำเกษตรแบบพอเพียง ให้นักเรียนมีความรู้และสามารถ นำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน ระดับหมู่บ้านมีชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านและวิทยาลัยผู้สูงวัยไทนาป่าแวงบ่มกั้น กองทุนไทนาป่าแวงบ่มกั้น ในการทำกิจกรรมเชื่อมโยงต่อยอดการแก้ไขปัญหา การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนทุก กลุ่มวัย เช่น ส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนในชุมชน ได้แก่ การพัฒนาฝีมือช่างก่อสร้าง การทำขนมไทย การปั้นโอ่ง การ

ทำอาหารแจ่วบอง การทำดอกไม้จันทน์ เป็นต้น ซึ่งโครงการและกิจกรรมจะสอดคล้องกับอายุกลุ่มประชากร ระดับตำบลมีชมรม อสม.โพรซิ่งที่คอยสอดส่องดูแลการเฝ้าระวังที่มีส่วนผสมสเตียรอยด์ ตรวจสอบป้องกันไม่ให้พ่อค้าหรือร้านขายของชำ นำผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของสเตียรอยด์มาจำหน่ายให้ประชาชนในพื้นที่ และสร้างความรู้ให้ประชาชนได้เข้าใจไม่ใช้สินค้าสเตรอย และมีกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลนาป่าแซง ในการสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงงบประมาณในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับชุมชน ในประเภทที่ ๒ มากกว่าร้อยละ ๔๐ ของทุกปี และมีกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลด้านการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long term Care) ดูแลผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง ติดบ้าน ซึ่งการขับเคลื่อนงานด้านการจัดการสุขภาพของตำบลนาป่าแซงในข้างต้น ยังสอดคล้องกับการประเมินภายนอก Local Performance Assessment : LPA หมวดที่ ๒ ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ข้อที่ ๒.๒.๑ จำนวนกิจกรรมที่ อปท.ดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้ทำหน้าที่ดูแลสุขภาพในหมู่บ้าน/ชุมชน(อสม. แกนนำสุขภาพ ผู้นำองค์กรในชุมชน) ข้อที่ ๒.๒.๒ จำนวนกิจกรรมที่ อปท.ดำเนินการเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ข้อที่ ๒.๒.๓ จำนวนกิจกรรมที่ อปท. ดำเนินการส่งเสริมสุขภาพการป้องกันและควบคุมโรคต่างๆ รวมถึงการเตรียมความพร้อม การแก้ไขโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้แก่ประชาชน ข้อที่ ๒.๒.๔ จำนวนหน่วยบริการสาธารณสุขที่ อปท.ดำเนินการหรือสนับสนุนในการดูแลสุขภาพประชาชน และข้อที่ ๒.๒.๕ จำนวนกิจกรรมที่ อปท. ดำเนินการสนับสนุนการดำเนินงานด้านการป้องกันโรคเอดส์ หมวดย่อยที่ ๔ ส่งเสริมและพัฒนาคนพิการและผู้ด้อยโอกาส คนไร้ที่พึ่ง หมวดย่อยที่ ๕ ด้านการส่งเสริมผู้สูงอายุ

การประเมินด้านเศรษฐกิจ ในการขับเคลื่อนทางสังคมที่เป็นศักยภาพส่งผลด้านเศรษฐกิจของตำบลนาป่าแซงขับเคลื่อนโดยอาศัย ทุนทางสังคมภายในตำบลที่มีอยู่ช่วยขับเคลื่อน คือ ทุนบุคคล(ผู้นำท้องที่) ได้แก่ กำนันตำบลนาป่าแซงผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน รวมทั้งคณะกรรมการหมู่บ้านและผู้ทรงคุณวุฒิประจำหมู่บ้าน ช่วยในการแก้ไขปัญหาและการจัดวางแผนการส่งเสริมการลงทุนและพาณิชย์ในตำบล นอกจากนี้ยังมีผู้นำท้องถิ่น คือ นายกเทศมนตรีตำบลนาป่าแซงและคณะผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาเทศบาลตำบลนาป่าแซง ที่กำหนดแนวทางด้านนโยบายสาธารณะ ขึ้นภายในตำบลและสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมหรือหาช่องทางใหม่ในการจำหน่าย หรือผลิตสินค้าชุมชนให้กับต่างๆ ในตำบล เช่น กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ กลุ่มตลาดชุมชนพอเพียงกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มทอผ้าไท ซึ่งการพัฒนาศักยภาพชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองบนพื้นฐาน ทุนทางสังคมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุมชนระดับครัวเรือนไปสู่การพึ่งตนเองจึงก่อเกิดการรวมกลุ่ม เพื่อหารายได้เสริมนอกเหนือจากการทำนาปลูกข้าว ทำไร่ โดยมีกองทุนที่ช่วยหนุนเสริมในเรื่องของการเงินในชุมชน เช่น กองทุนหมู่บ้านเงินล้าน ธนาคารหมู่บ้านตามแนวพระราชดำริ กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มเลี้ยงกระบือบ้านสามัคคี จึงเกิดการจัดการด้านเศรษฐกิจชุมชน โดยมี กลุ่มปุ๋ยหมักชีวภาพ กลุ่มเลี้ยงโค กลุ่มน้ำดื่ม กลุ่มกลองยาว เกษตรอินทรีย์เกษตรพอเพียง มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการเกษตร คอยให้คำแนะนำความรู้ เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างหน่วยงานและกลุ่มเกษตรกร และยังมีการกลุ่มอาชีพต่างๆในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจของชุมชน ซึ่งการขับเคลื่อนงานด้านเศรษฐกิจของตำบลนาป่าแซงในข้างต้น ยังสอดคล้องกับการประเมินภายนอก Local Performance Assessment : LPA หมวดที่ ๓ ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์และการท่องเที่ยว หมวดย่อยที่ ๑ การส่งเสริมอาชีพ ข้อที่ ๓.๑.๑ ประเภทอาชีพที่จัดให้มีการฝึกอบรมแก่ประชาชน ข้อที่ ๓.๑.๒ กิจกรรมที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพ หมวดย่อยที่ ๓ การส่งเสริมกิจการตลาด

การประเมินด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม การขับเคลื่อนงานและกิจการด้านการบริหารจัดการและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของเทศบาลตำบลนาป่าแซงนั้น ขับเคลื่อนโดยภาคีเครือข่ายและทุนทางสังคมในตำบลนาป่า คือ ทุนบุคคล(ผู้นำท้องที่) ได้แก่ กำนันตำบลนาป่าแซงผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน รวมทั้งคณะกรรมการหมู่บ้านและผู้ทรงคุณวุฒิประจำหมู่บ้าน ช่วยในการแก้ไขปัญหาและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในตำบล เช่น ป่าพุทธสังขารชุมชนคนเมืองคำ เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียน ชุมชนภายในพื้นที่และนอกพื้นที่ โดยการจัดการเรียนรู้ของป่าจะมีฐานการเรียนรู้ให้ ๔ ฐานการเรียนรู้ซึ่งในแต่ละฐานการเรียนรู้จะมีนายสงวน แก้ววิโท

ครูโรงเรียนบ้านคำย่านางร่วมกับปราชญ์ท้องถิ่น และแกนนำตัวแทนนักเรียนบ้านคำย่านาง คอยแนะนำให้ความรู้แก่เด็กนักเรียน และผู้ที่สนใจ เข้ามาศึกษาหาความรู้ ซึ่งจะแบ่งแต่ละฐานดังนี้ ฐานที่ ๑ ศึกษาพืชสมุนไพรพื้นบ้านพร้อมประโยชน์ เช่น สาบเสือ หมากใต้ใบ ข่อยด่าน หม้อ สามสิบ ตากวาง อ้อยสามสวน เป็นต้น ฐานที่ ๒ ศึกษาอาหารกินได้ในป่าพุทธสังฆารชุมชนคนเมืองคำ เช่น ชี้เหล็ก มันฮีบ กอย อีพุก หวาย เห็ด หน่อไม้ เป็นต้น ฐานที่ ๓ ศึกษาผลไม้กินได้ เช่น มะหวด ลำตวน หมากเฒ่า เล็บแมว เป็นต้น ฐานที่ ๔ ศึกษาไม้พรรณไม้ใช้สอย เช่น ต้นขอป่า ต้นเปื่อย ต้นรัง ต้นค่าง ต้นเค็ง ต้นเหมือด เป็นต้น และแต่ละฐานก็จะมีการให้ความรู้เกี่ยวกับที่มาของป่า การดูแลป่าคุณค่า และการใช้ประโยชน์ของป่า การสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนสร้างจิตสำนึกให้รักป่า ให้ป่ามีชีวิตยืนยาวไปสู่คนรุ่นลูกรุ่นหลานได้ศึกษาต่อ การบริหารจัดการขยะที่ต้นทาง โดยทำการทำบันทึกข้อตกลงระหว่าง หมู่บ้านทุกหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลนาป่าแขวง วัด โรงเรียน รพ.สต. ท้องถิ่น เพื่อขับเคลื่อนการคัดแยกขยะจากครัวเรือน มีป้ายบอกประเภทขยะในหมู่บ้าน มีการรับซื้อขยะรีไซเคิล ส่วนขยะมูลฝอยนำไปทำปุ๋ยหมักชีวภาพเพื่อลดต้นทุนแกนนำหลักในการขับเคลื่อนและให้ความรู้กับประชาชนคือ กลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพเพื่อลดต้นทุน หมู่ที่ ๕ บ้านนาถาวร ไล่เดือนบ้านสวน หมู่ที่ ๖ บ้านสามแยกชมพู ซึ่งการขับเคลื่อนงานด้านการจัดการสุขภาพของตำบลนาป่าแขวงในข้างต้น ยังสอดคล้องกับการประเมินภายนอก Local Performance Assessment : LPA หมวดที่ ๖ ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมวดย่อยที่ ๑ ทรัพยากรธรรมชาติ ข้อที่ ๖.๑.๑ กิจกรรมเพื่อให้ความรู้ประชาชนในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๖.๑.๒ กิจกรรมเพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๖.๑.๓ การกำจัดผักตบชวาและวัชพืชในแหล่งน้ำสาธารณะ หมวดย่อยที่ ๓ การบริหารจัดการขยะมูลฝอย ๖.๓.๒ โครงการเกี่ยวกับการลดขยะและการคัดแยกขยะมูลฝอยจากต้นทาง ๖.๓.๓ โครงการเพื่อดำเนินการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยจากต้นทาง ๖.๓.๔ การจัดตั้งกลุ่ม/เครือข่ายอาสาสมัครเพื่อรณรงค์ขับเคลื่อนการดำเนินการเรื่องขยะ ๖.๓.๕ การจัดทำฐานข้อมูลขยะมูลฝอย ๖.๓.๖ ทุกหมู่บ้าน มีจุดรวมขยะอันตรายชุมชน ๖.๓.๗ สามารถเป็นหมู่บ้านต้นแบบด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่ อบท. ๖.๓.๘ การดำเนินการรักษาความสะอาดในพื้นที่สาธารณะ

จากที่กล่าวมาข้างต้น เป็นการขับเคลื่อนงานร่วมกันของ ท้องถิ่น ท้องที่ หน่วยงานรัฐ และประชาชน ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ คือ ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจในชุมชน การพัฒนาคุณภาพชีวิต การอนุรักษ์ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และการวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ สอดคล้องกับนโยบายจังหวัด อำนวยการเจริญคนดี สุขภาพดี รายได้ดี สู่เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของตำบลนาป่าแขวง มุ่งสู่ตำบลน่าอยู่ ควบคู่การบริหารจัดการที่ดี ทุกภาคีมีส่วนร่วมทุกด้าน เชื่อมประสานอย่างไร้รอยต่อและเอื้ออาทรไม่ทอดทิ้งกัน และสอดคล้องกับการแก้ปัญหาของหมู่บ้านอย่างเป็นรูปธรรม และตำบลนาป่าแขวงยังได้รับรางวัลที่ภาคภูมิใจ เป็นเครื่องมือการันตีในการบริหารจัดการและการขับเคลื่อนงานของตำบลนาป่าแขวง ดังนี้

๑) ด้านการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม หมู่ที่ ๔ บ้านวินยดี ได้รับโลรางวัลหมู่บ้าน อพป.ดีเด่นระดับภาค ประจำปี ๒๕๖๐ อันดับ ๑ พร้อมเงินรางวัล ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๒) ด้านสังคม หมู่บ้านสัมพันธ์ดีเด่นปี ๒๕๖๐ หมู่ที่ ๔ บ้านวินยดี ระดับภาค ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๓) ด้านสุขภาพ

๓.๑) ได้รับโล่เกียรติคุณในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและระบบสุขภาพ ด้านสุขภาพจิตระดับประเทศ ประจำปี ๒๕๖๐ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

๓.๒) โล่เกียรติคุณการดูแลสุขภาพทุกกลุ่มวัยและการอนามัยสิ่งแวดล้อม ปี ๒๕๖๐ จากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

๔) ด้านเศรษฐกิจ ได้รับงบประมาณจากกระทรวงพาณิชย์ในการสร้าง “ตลาดต้องชม ชุมชนนาป่าแขวง” จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ตลาดตั้งอยู่ หมู่ที่ ๖ บ้านสามแยกชมพู

๕) ด้านสภาวะแวดล้อม หมู่ที่ ๓ บ้านโคกพระ ได้รับรางวัลหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ”อยู่ดี มีสุข” รองชนะเลิศอันดับหนึ่ง ระดับจังหวัดประจำปี ๒๕๖๐